

Cal saludar amb agraïment l'aparició sota el peu editorial de l'Associació d'Estudis Reusencs, en la seva col·lecció "Rosa de Reus", de's dos volums de l'últim llibre del doctor Salvador Vilaseca (1), "Reus y su entorno en la prehistoria", que havia aconseguit el premi "Antoni Pedrol", atorgat pel Consejo Superior de Investigaciones Científicas en la seva segona convocatòria i amb un jurat integrat per les primeres autoritats hispàniques en la matèria. El primer volum, el número 48 de la col·lecció, conté el dens estudi que dóna títol al treball i el segon les nombroses il·lustracions complementàries.

S'ha de constatar l'extraordinària quantitat de dades reunides pel nostre il·lustre concitadà, que no ha deixat, segons sembla, cap racó de la nostra terra, (Reus i els seus voltants) sense escorcollar i fer-ne després l'estudi oportú. Perquè cal tenir en compte, ni que sigui una consideració òbvia, que no tan sols hi són anotats tots els descobriments prehistòrics, sinó que a més a més han estat estudiats un per un i en més d'un cas, quan la seva importància així ho exigia, objecte per objecte.

No cal insistir, em sembla, que aquest llibre no és, no pot ser fruit d'un treball ocasional o d'un interès momentani, sinó que arreplega com ja sap tothom la labor de molts anys, més de cinquanta, de constant dedicació al tema. No és estrany doncs que el resultat sigui una obra mestra en molts conceptes i totalment exhaustiva, amb les naturals i humanes limitacions que porten sempre aquests adjectius. Si el text no fos prou significatiu en aquest sentit, les copioses il·lustracions que l'acompanyen i complementen, extretes en la seva totalitat de la col·lecció particular de l'autor, una de les primeres del món, es converteixen en la prova definitiva del valor, la intensitat i l'extensió del seu treball benedictí, i convé recordar que entre les peces reproduïdes es troben exemplars únics i d'altres en algun concepte fonamentals per al coneixement de la història de la civilització, si més no de la nostra.

En cert sentit el present treball és una resposta rotunda a l'afirmació formulada per Andreu de Bofarull en la primera edició solar reusenc formulada per l'erudit

llibres reusencs

LA HISTORIA DE LA NOSTRA PREHISTORIA

arnau
navàs

ció dels seus anys ara fa ja més de cent anys, que ni a Reus, ni a la seva comarca, excepció feta de Tarragona, no havia existit cap tipus de població humana anterior al repoblament del camp efectuat

durant la reconquesta pel príncep Robert d'Aguiló. Potser, tampoc no dóna la raó a la teoria de la gran ciutat ibèrica en canonge valencià Beuter, però almenys col·loca les coses al seu lloc corresponent.

Es una llàstima que al final del llibre no s'hagi inclòs la llista de la bibliografia utilitzada, que resta ara esparsa al llarg de les notes posades al final de cada capítol. Es una llàstima perquè s'hauria vist clarament el llarg i pacient treball del Dr. Vilaseca, ja que cal recordar que gairebé cada nota i cada afirmació del present llibre, en el fons de síntesi, es recolza en un o més articles del propi autor. I un altre lament: que el llibre s'hagi publicat en castellà tractant d'una cosa tan nostra, encara que sigui comprensible si es té en compte que la redacció de l'original, d'acord amb les bases del premi, fou en castellà i en l'enorme tasca que hauria significat la seva traducció.

Cal regraciar doncs el doctor Vilaseca i la "Rosa de Reus" pel seu esforç a oferir la present edició, que, ho repeteixo, és i serà per molts anys i potser per a sempre una peça clau per al coneixement dels nostres orígens, perquè és realment i sense fer escarafalls ni literatura laudatòria la història de la nostra prehistòria.

Per acabar i per la innegable personalitat del qui ho diu crec necessari reproduir unes paraules del professor Pere Bosch i Gimpera incloses en el seu pròleg a "Les indústries del sílex a Catalunya". "Cap investigació de la prehistòria comarcal, diu Bosch, ha estat perseguida amb tanta tenacitat com la del Dr. Vilaseca el qual, des de Reus, ha explorat durant una quinzena d'anys les comarques del Priorat, de Prades i altres del sud de Catalunya. Difícilment trobaríem un altre exemple que pogués comparar-se-li en rigor científic". Aquestes paraules van datades ni més ni menys que a l'any 1936. El temps que esmena i rectifica tantes coses, no ha fet sinó confirmar i ampliar tots els motius d'elogi tributats per en Bosch i Gimpera; ara només ens falta esperar que el doctor Vilaseca continuï donant-nos mostres del seu bon fer.

(1) Vol. 48, 282 pàgs. Vol. 49, 174 fig. i 144 làm. Reus, 1973.